

Bilag 4.3

Dato: 17. juni 2022

Til: Hovedbestyrelsen – seminar 24.-25. juni

Kontaktperson: Mikkel Havelund, mh@dn.dk 31193207 & Søren Møllerup Dawe, smd@dn.dk, 31719091

Danmarks
Naturfredningsforening

Dagsordenspunkt 4.3 Hovedbestyrelsens arbejdsform og sammensætning		Tilhørende bilag til dagsordenspunktet Bilag 4.0.2 DN's organisation Bilag 4.3.1 Forslag til vedtægtsændring vedr. HB's sammensætning fra DN Vesthimmerland
Indstilling	Det indstilles, at HB <ul style="list-style-type: none">- <u>Drøfter</u> HB's arbejdsform og giver <u>input</u> til temaer for HB's møder i 2. halvår 2022 (ca. 30 min)- <u>Drøfter</u> hovedbestyrelsens formål og sammensætning. (ca. 60 min)	
Kort sagsfremstilling	<p><u>Hovedbestyrelsens arbejdsform</u></p> <p>Hovedbestyrelsen er mellem repræsentantskabsmøderne foreningens øverste myndighed med ansvar for foreningens aktiviteter, økonomi og medlemsudvikling (vedtægterne § 10 stk. 2).</p> <p>Som hovedbestyrelse for Danmarks største grønne NGO er det vigtigt at arbejde for at sikre en så velfungerende hovedbestyrelse som muligt. Det er derfor et løbende fokus at diskutere hovedbestyrelsens udvikling og arbejdsform. Som led heri har der bl.a. været holdt individuelle udviklingssamtaler mellem præsidenten og medlemmer af hovedbestyrelsen, oplæg og drøftelse af HB's rolle, indført et tematisk årshjul for hovedbestyrelsens møder, og det er besluttet at møder i hovedbestyrelsen bør afsluttes med en kort evaluering.</p> <p>Ifm. indførslen af det tematiske årshjul besluttede hovedbestyrelsen i december, at der i første halvår af 2022 skulle fokuseres på de fem delstrategier, og at der i anden halvår kunne fokuseres på øvrige tematiske drøftelser. Her blev følgende forslag nævnt:</p> <ul style="list-style-type: none">- Naturnationalparker- DN's position på forholdet mellem naturbeskyttelse og vedvarende energi- Revision af naturbeskyttelsesloven i forhold til DN's naturpolitik- Kystbeskyttelse i relation til DN's naturpolitik <p>Der ønskes en diskussion af status for HB's arbejdsform samt input til hvilke temaer der skal behandles i 2. halvår af 2022.</p>	

Hovedbestyrelsens sammensætning:

I forbindelse med strategiprocesen blev der stillet en række forskellige forslag til ændringer i sammensætningen af HB bl.a. vedr.:

- De faglige udvalgsformænds plads og rolle i HB
- Begrænse eller afskaffe personligt valgte medlemmer (så de menige medlemmer kun består af afdelingsrepræsentanter)
- Sikre DN Ung en repræsentant i HB
- Afskaffe HB eller oprette "kontaktudvalg" bestående af samrådsformænd og næstformænd der mødes med HB og præsident to gange om året.

Organisationsudvalget diskuterede HB's sammensætning i april 2022, hvor der bl.a. var følgende synspunkter:

- "Vigtigt, at der er et demokratisk ophæng (hvis der er mange personligt valgte). Faglige udvalg burde have en rådgivende rolle og kan deltage om dette. (Faglighed kommer også fra sekretariatet.) De behøver ikke sidde permanent. Personligt valgte – hvad er egentlig deres rolle og legitimitet?
- En bestyrelse skal have en lang række kompetencer. Der er ikke kun afdelinger i DN: Der er også medlemmer, unge, faglighed (natur, klima, miljø), politik, kampagner etc. Hvordan kommer alle kompetencer i spil? Personligt valgte medlemmer kan være en god mulighed.
- Omvendt kan man sige, at HB er valgte "politikere", som skal træffe beslutninger pba. et fagligt råd, hvor man kan indkalde de rette stemmer til at rådgive.
- Man skal have stor respekt for Rep. – de skal vælge de rette.
- Andre kandidater end fra afdelingsbestyrelser bør kunne stille op, fordi de kan tilbyde nogle kompetencer og en dynamik til en samlet bestyrelse (skal man arbejde sig op igennem en afdeling for at kunne blive valgt?). Fx kommerciel erfaring, politisk erfaring, organisatorisk erfaring. Diversiteten har en stor værdi.
- Man kan have ordførerskaber i HB, så der er nogen, der "ejer" forskellige sagsområder.
- De unge skal sikres plads.
- De faglige udvalgs rolle skal redefineres
- Der mangler en grundlæggende diskussion af formålet med HB -

Og senest har DN Vesthimmerland sendt et konkret forslag til vedtægtsændring vedr. HB's sammensætning, hvor der sikres repræsentation af alle samråd jf. bilag 4.3.1.

Spørgsmålet har fyldt en del ifm. strategiprocessen (også tidligere), og der er mange holdninger til, hvordan Hovedbestyrelsen i DN bør sammensættes mest hensigtsmæssigt. Argumenterne afhænger til dels af, hvad der opfattes som Hovedbestyrelsens rolle, og hvad man forsøger at opnå.

Der ønskes derfor en diskussion i Hovedbestyrelsen af, hvad der opfattes som Hovedbestyrelsens formål og rolle herunder ift. implementering af DN's strategi, og hvordan den mest hensigtsmæssige sammensætning af HB ser ud.

Refleksionsspørgsmål til hovedbestyrelsen

- Er der noget ved det nuværende HB, der udgør en decideret barriere for at kunne realisere strategiens mål og ambitioner eller varetage Hovedbestyrelsens opgave som beskrevet i vedtægterne? (bilag 4.0.2)
- Hvordan kan sammensætningen af HB bedst understøtte DN's strategi? Er der behov for at bestemte interesser og kompetencer repræsenteres?
- Skal bestemte grupper/interessers repræsentation reguleres gennem vedtægterne eller besluttet fuldt ud af repræsentantskabet?
- Hvordan sikres balance mellem forskellige hensyn i HB som fx lokal forankring, faglig ekspertise, ungeperspektiv, viden om kommunikation og fundraising etc.?
- Er der behov for at øge HB's tilknytning til resten af organisationen (mindske oplevet afstand) og i givet fald hvordan?

Historik ift. HB's sammensætning

I forhold til det specifikke spørgsmål om de faglige udvalgsformænds plads og rolle i HB, blev spørgsmålet behandlet af hovedbestyrelsen (dengang FU) og repræsentantskabet i 2013, hvor udpegningen af formændene for de faglige udvalg blev demokratiseret så REP frit kan vælge formændene og ikke som tidligere på baggrund af en indstilling fra Forretningsudvalget (nu Hovedbestyrelsen). Derudover blev det debatteret om FU-formændene skulle have stemmeret eller ej og om de helt skulle udtræde i Forretningsudvalget. REP vedtog med 111 stemmer mod 39, at FU-formændene fortsat skulle være fuldgyldige medlemmer af forretningsudvalget.

Dette skete på baggrund af, at der i 2010 var stillet forslag om at FU-formændene skulle overgå til observatørstatus i HB fordi deres demokratiske mandat var for svagt.

Det daværende forretningsudvalg (nu HB) indstillede dengang til repræsentantskabet i forbindelse med en opfølgning på demokratiudredningen i 2013:

"FU anbefaler, at formændene for de tre vedtægtsbundne faglige udvalg fortsat skal være fuldgyldige medlemmer af FU, dvs. med stemmeret. FU anbefaler ligeledes at demokratisere valgproceduren for udvalgsformændene

ved at gøre det muligt for hvem som helst med fornøden, dokumenteret faglig kompetence at kandidere – dvs. uden nødvendigvis at blive indstillet af FU.

En principiel svaghed ved den skitserede valgprocedure er, at der næppe kan stilles krav om dokumenteret faglig kompetence, fordi det er et forholdsvis flydende begreb og dermed uegnet i vedtægtssammenhæng. I praksis forventer FU, at de faglige udvalg altid vil stille en eller flere kandidater med dokumenteret faglig kompetence. Det nye er, at det vil ske uden om FU, og at der vil være mulighed for, at andre medlemmer også kan kandidere. Derefter er det op til Repræsentantskabet at vælge den bedste kandidat, og det er FU ganske tryk ved.”

Forretningsudvalgets begrundelser i 2013:

- ”FU’s grundsynspunkt er, at DN bygger på *både* folkelighed og faglighed, og at et formandskab for et fagligt udvalg derfor er en legitim adgang til at have stemmeret i FU.
- Det relevante i sammenhængen er efter FU’s opfattelse *balancen* mellem det folkelige og det faglige element. Her mener FU, at den nuværende balance på 8-3 i det folkeliges favør er et fint udtryk for, at DN er en folkelig organisation. Men også en organisation, der står på et solidt fagligt fundament.
- Det forhold at basisdemokratiet i DN tager udgangspunkt i afdelingerne er efter FU’s opfattelse ikke et logisk argument for, at *al* magt i foreningen skal tage udgangspunkt i afdelingerne for at være ”legitim magt”. Men det er en pointe, at Repræsentantskabet – som jo i det store og hele er summen af afdelingerne – vælger *alle* medlemmer af FU (som det sker i dag) og at det sker gennem et *reelt* valg (som det nærmest ikke er i dag).
- Den nuværende valgprocedure for udvalgsformændene er efter FU’s opfattelse ikke demokratisk (reel), fordi Repræsentantskabet kun kan ”vælge” kandidater, der er indstillet af FU. Derfor foreslår FU, at hvem som helst af DN’s medlemmer skal have mulighed for at kandidere. Det er herefter op til Repræsentantskabet at foretage ”det rigtige” valg.
- Et alternativ til den nuværende situation med stemmeret til udvalgsformændene ville være, at de var observatører i FU med taleret. Det harmonerer imidlertid næppe med, at motivationen for de fleste fagligt højt kvalificerede udvalgsformænd til at sidde i FU er muligheden for at give deres faglige viden og engagement et fuldgyldigt *politisk* afløb gennem udøvelse af stemmeret på linje med de øvrige FU-medlemmer. På samme måde som at motivationen til i det hele taget at være medlem af et fagligt udvalg i DN er muligheden for at give det faglige et afløb i en natur- og miljøpolitisk organisation, frem for ”kun” i forskningsverdenen.
- Gennem årene har eksistensen af de faglige udvalg vist sig at være en effektiv og omkostningsfri metode for DN til at opnå adgang til de centrale faglige debatter og aktiviteter på natur- og miljøområdet. Dette vil næppe kunne lade sig gøre i samme omfang, hvis udvalgenes indflydelse begrænses til en taleret.”

	<p>Repræsentantskabet behandlede spørgsmålet i 2013, hvor det fremgår af referatet:</p> <p><u>"Tema 4a: Faglige udvalgs formænd i FU (med eller uden stemmeret)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Oplysning: FU foreslår, at der ingen ændringer sker for så vidt angår de faglige udvalgsformænds stemmeret i FU. FU lægger altså op til at bevare de nuværende vedtægter uændret på dette punkt. - Ændringsforslag til FU's forslag: Torkil Forman, DN Favrskov, foreslog en ændring af vedtægternes § 10, stk. 2 og 3, således at de faglige udvalgs formænd udgår af FU, og at antallet af øvrige medlemmer (udover præsidenten og vicepræsidenten) forhøjes fra 6 til 9. - Behandling: Torkil fremlagde først sit synspunkt i generelle vendinger uden et konkret formuleret ændringsforslag. På det grundlag var der herefter 18 minutters debat med 6 talere, som alle udtalte sig til fordel for FU's synspunkt. Formuleringen af Torkils konkrete ændringsforslag forgik derefter i en "time out" under mødet. - Afstemningsresultat for Torkils ændringsforslag: 39 Ja, 111 Nej, 10 Ved ikke. - Konklusion: Forkastet. Dvs. at de faglige udvalgs formænd fortsat er fulgyldige medlemmer af FU."
<p>Sammenhæng til andre af DN's opgaver</p>	<p>Hovedbestyrelsen sammensætning har direkte eller indirekte betydning for stort set alle DN's opgaver, da hovedbestyrelsen mellem repræsentantskabsmøderne er foreningens øverste myndighed med ansvar for foreningens aktiviteter, økonomi og medlemsudvikling.</p>